

Bjørn Lomborg vs. RÆSONs Globale Panel:

Hver dag bliver der prioriteret...

21. maj | ”Min pointe med Copenhagen Consensus er netop, at der bliver prioriteret hver dag, uanset hvad vi mener om det. Vi kan ikke vælge prioritering til eller fra. Men vi kan vælge at gøre det bedre. At prioritere på et mere kvalificeret grundlag. Her mener jeg, at Copenhagen Consensus-økonomerne kan yde et væsentligt bidrag.”

I dag bliver direktør for Institut for Miljøvurdering, Bjørn Lomborg, interviewet af RÆSONs Globale Panel, der består af unge udlandsdanskere.

1. Kjær: Prioriteringernes konsekvenser
2. Langhoff-Roos: En opgave for økonomer?
3. Werdelin: Problemer eller løsninger?
4. Spenner: Brug for en miljøbank?
5. Parello-Plesner: Magten, æren og besværet

1. Kjær: Prioriteringernes konsekvenser

KJÆR. *Institut for Miljøvurdering* arrangerer *Copenhagen Consensus*, hvor man vil forsøge at skabe en prioriteret liste som bidrag til et samlet grundlag for beslutninger for forbedrede vilkår for verdens befolkning. Fra min platform, som NGO-medarbejder i Cambodia - et af verdens fattigste og mest traumatiserede lande - er jeg dagligt vidne til de direkte kausale konsekvenser af prioriteringer. Prioriterer donorerne at bygge veje og broer, lukker man øjnene for nemmere transport af alverdens lyssky aktiviteter - som eksport af piger eller dyrebart tropetræ. Prioriterer donorerne at bygge skoler, udvider man skellet mellem kønnene, fordi piger ikke må gå i skole for deres forældre af forskellige årsager. At prioritere indebærer altid et fravalg af en indsats et andet sted. På hvilken baggrund foreslår du at prioritere folks behov - og hvilken udfordring er i din optik den *mindst* væsentlige?

Kære Aimee Kjær,

Dine eksempler på faktiske prioriteringer er meget sigende. Min pointe med Copenhagen Consensus er netop, at der bliver prioriteret hver dag, uanset hvad vi mener om det. Vi kan ikke vælge prioritering til eller fra. Men vi kan vælge at gøre det bedre. At prioritere på et mere kvalificeret grundlag. Her mener jeg, at Copenhagen Consensus-økonomerne kan yde et væsentligt bidrag.

Jeg synes ikke, det ville give mening, hvis jeg skulle komme med et bud på den mindst væsentlige udfordring. For det første står det ikke klart hvilken mængde, du beder mig vælge fra. For det andet er det langt mere interessant at give et bud på hvilke problemer, der er størst, og ikke mindst hvordan de kan løses. Det spørgsmål får vi et svar på lørdag den 29. maj, hvor vi præsenterer Copenhagen Consensus' resultater.

3. Langhoff-Roos: En opgave for økonomer?

LANGHOFF-ROOS. Er det kun økonomer, der kan finde ud af at prioritere? På hjemmesiden for det ambitiøse projekt *Copenhagen Consensus* mødes man af en imponerende liste eksperter. Eksperter, der i en rolle som generalister(!), skal vurdere vigtigheden af verdens ti største problemer relativt i forhold til hinanden. Deres input til at vægte de ti problemer kommer fra oplæg forfattet af virkelige fageksperter fra hvert af områderne. "Eksperterne" har det tilfælles, at de alle sammen er prominente økonomer. Er prominente økonomer meget bedre til at prioritere end andre?

Kære Klaus Langhoff-Roos,

Økonomers ekspertise er økonomisk prioritering. Ligesom klimatologer er bedst til at vurdere klimaet, og malariaeksperter ved mest om malaria. Men hvis vi overlod det til klimatologer og malariaeksperter at prioritere mellem tiltag over for drivhuseffekten og tiltag over for smitsomme sygdomme, skulle der ikke meget fantasi til at forestille sig, hvad de hver især ville finde vigtigst. Derfor økonomer.

3. Werdelin: Problemer eller løsninger?

WERDELIN. På *Copenhagen Consensus'* hjemmeside opstilles en glimrende liste over verdens 10 største problemer. Men er der ikke mere brug for konkrete løsningsmodeller, der har en chance for at blive implementeret, end endnu en bograpport, der forklarer, at verden har det svært?

Kære Henrik Werdelin,

Dit spørgsmål rammer plet. Der er netop brug for løsninger. Der er rigeligt med bøger, konferencer og møder, der aldrig når ud over den interessante debat om problemer. *Copenhagen Consensus* tager derimod skidt videre. Vi kommer med helt konkret løsningsforslag.

Materialet til *Copenhagen Consensus* indeholder i alt 36 løsningsforslag. Blandt pointerne er, at der er en god investering at sætte ind over for konflikter, at forøge sundhedsindsatsen blandt børn i fattige lande og at åbne de rige landes markeder for de fattige landes produkter. Indsatser, som vi hurtigt kan blive enige om er moralsk ønskelige. Nu har vi også økonomernes ord for at det kan lade sig gøre, og at det er en god ide rent økonomisk.

Hvilke ideer er så de bedste? Det er det op til ekspertpanelet at vurdere på mødet den 24.-28. maj.

4. Spenner: Brug for en miljøbank?

SPENNER. Flere centralbanker, for eksempel Bank of England, har autoritet - dvs. er uafhængige af politisk intervention - med hensyn til fastlæggelse af renteniveauet. Ville det være rimeligt at have en "miljøbank", der med samme form for uafhængighed satte landets regler for miljøbeskyttelse? Hvordan ser du verdens miljøsituation i relation til "the prisoner's dilemma" i

spilteori? Beskriver "the prisoner's dilemma" kernen af verdens miljøpolitiske debat? [NB: "Prisoner's Dilemma", som Lomborg skrev sin afhandling om, er et 'non-zero-sum game' man benytter til at studere samarbejde (Axelrod, 1984) hvori 2 'prisoners' kan vælge at samarbejde og derved opnå et positivt resultat, som dog er mindre for den enkelte hvis denne vælger ikke at samarbejde (samtidig med at den anden vælger at samarbejde). Dilemmaet ligger i det at hver 'prisoner' har et valg mellem 2 muligheder (samarbejde/ikke-samarbejde) men at dette valg er svært at træffe uden viden omkring den anden persons handlinger.]

Kære Morten Spenner,

Miljøproblemer er globale problemer, som kræver en global indsats og samarbejde. Jeg er dog ikke overbevist om, at en "miljøbank" er den mest frugtbare vej, simpelthen fordi der stadig skal prioriteres mellem de mange indsatser på både miljø og andre områder. I forhold til udviklingslandene må man overveje, om der er nogle helt basale forhold som mad, rent vand og sundhed, der bør komme i forreste række. Hvis vi skal have en internationale miljøbank, hvorfor så ikke også en sultbank, en sundhedsbank eller en uddannelsesbank?

5. Parell-Plesner: Magten, æren og besværet

PARELLO-PLESNER. Du har haft skiftende roller. Først var du den kritiske røst, lektoren og den tidligere Greenpeace aktivister, der forkyndte fra sidelinien, at miljø skulle tænkes og udregnes på en anden måde. Derefter og ganske pludseligt fik du med Institut for Miljøvurdering en helt anden central plads i dansk miljøpolitik. Rollen som institutopbygger med magten, æren og besværet. Og mit spørgsmål er hvilken rolle du befinder dig bedst i?

Kære Jonas Parell-Plesner,

Uanset om jeg er lektor på et universitet eller direktør for et Institut, siger jeg, hvad jeg mener. Det kan så give en del bøv, men bestemt også en glæde ved at være med til at starte en væsentlig debat.

Aimée Kjær er MA i Offentlig Administration og Geografi fra RUC. Fra 1999-2000 arbejdede hun sideløbende med sine studier for Udenrigsministeriet. Hun er særligt interesseret i internationalisering og regional udvikling. I øjeblikket arbejder hun for NGO'en *International Cooperation Cambodia* – bl.a. med human resources, public relations og organisationsudvikling.

Klaus Langhoff-Roos er cand. scient. pol. og har arbejdet for et af de store danske konsulentfirmaer, PA Consulting Group. Skrev bogen "Momentum – om industriens udvikling og virksomheders omstillingsevne" (Børsens Forlag), der er blevet kaldt til én af sidste års bedste ledelsesbøger. Han er nu flyttet til Schweiz og er tilknyttet et rådgivningsnetværk, der bl.a. arbejder for de større europæiske flyselskaber.

Henrik Werdelin er BA i Samfundsfag fra Aalborg Universitet og MA i journalistik fra University of Westminster. Han har været New Media Development Executive for MTV; medstifter af og administrerende direktør for TripleDash; indtil fornylig kreativ direktør for MTV i Frankrig og nu: ansvarlig for MTV Games i London.

Jonas Parell-Plesner er diplomat ved den danske ambassade i Paris og studerer for tiden ved Ecole nationale d'administration i Paris. JPP har brede interesser – han har skrevet manuskripter til flere fiktionkortfilm med støtte fra Filminstituttet; bl.a. vist på DR (og har endnu flere liggende i skuffen). Han skriver også artikler, boganmeldelser og lign. i tidsskrifter og aviser. I RÆSON skriver og spørger han fuldstændig for sin egen regning.

Morten Spenner arbejder med *hedge fond investeringer* hos International Asset Management i London (www.iam.uk.com). Efter uddannelse på Oxford University (Philosophy, Politics and Economics) og London School of Economics (International Relations) var han aktiv indenfor 'mergers and acquisitions' i en årrække hos Putnam Lovell Securities. Han har skrevet artikler om investeringer for en række internationale udgivelser; og hans andre interesser omfatter international miljøpolitik og arkitektur.